

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	20/04/2026
Teitl:	ADRODDIAD PRISIAD Y GRONFA BENSIWN
Awdur:	Meirion Jones – Rheolwr Pensiynau
Argymhelliad:	Er gwybodaeth yn unig

1. Cyflwyniad

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi bod yn gweithio'n agos gyda'n actiwari, Hymans Robertson, ar brisiad tair blynedd y Gronfa Bensiwn. Mae'r gwaith hwn bellach wedi'i gwblhau, ac mae'r adroddiad hwn yn darparu crynodeb o ganlyniadau a chanlyniadau allweddol y prisiad.

Mae'r Adroddiad Prisiad llawn a'r Dystysgrif Ardrethi ac Addasiadau wedi'u cynnwys yn Atodiad A.

2. Pwrpas y Prisiad

Mae'r prisiad actiwaraid tair blynedd yn bodloni **Rheoliad 62 o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013**. Ei brif bwrpas yw sicrhau bod gan y Gronfa strategaeth ariannu gadarn i fodloni ei rhwymedigaethau buddion hirdymor wrth osod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr ar gyfer y cyfnod rhwng **1 Ebrill 2026 a 31 Mawrth 2029**.

3. Sefyllfa Ariannu'r Gronfa Gyfan

Mae iechyd ariannol y Gronfa wedi gwella'n sylweddol ers y prisiad diwethaf yn 2022:

- **Asedau:** Wedi cynyddu i **£3,232 miliwn** (o £2,776 miliwn yn 2022).
- **Rhwymedigaethau:** Gostyngwyd i **£1,946 miliwn** (o £2,308 miliwn yn 2022).
- **Gwarged:** Mae gan y Gronfa warged o **£1,286 miliwn erbyn hyn**.
- **Lefel Ariannu:** Gwella i **166%**, i fyny o 120% yn 2022.

I'w cymharu â chronfeydd CPLIL eraill, **lefel cyllido SAB** (wedi'i gyfrifo ar set gyson o ragdybiaethau safonol) yw **134%**.

4. Cyfraddau Cyfraniadau Cyflogwr

Ar gyfartaledd, mae cyfanswm cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr wedi gostwng, wedi'i yrru'n bennaf gan **enillion buddsoddi tybiedig uwch yn y dyfodol**.

- **Cyfradd Gynradd:** Gostyngwyd i **16.2% o'r cyflog** (o'i gymharu â 21.8% yn 2022). Mae hyn yn cynnwys lwfans o 0.6% ar gyfer treuliau gweinyddu a llywodraethu.
- **Cyfradd Eilaidd:** Mae addasiadau wedi'u gosod ar gyfer y tair blynedd nesaf ar **-0.3%** ar gyfer 2026/27 trwy 2028/29.
- **Sefydlogi:** Er mwyn cefnogi fforddiadwyedd, mae'r Gronfa wedi caniatáu **gostyngiad un tro o 3%** mewn cyfraniadau ar unwaith i rai cyflogwyr, tra'n cynnal mecanwaith sefydlogrwydd hirdymor sy'n cyfyngu newidiadau blynyddol i +/- 1% o'r cyflog.

5. Prif Ysgogwyr a Rhagdybiaethau

Mae'r gwelliant yn y sefyllfa ariannu yn bennaf oherwydd **disgwyliadau yn y dyfodol ynghylch rhagolygon buddsoddi** (+£672m) a **rhagolygon chwyddiant** (+£208m).

- **Cyfradd Disgownt:** Wedi'i osod ar **5.9% y flwyddyn**, sy'n cynrychioli **tebygolrwydd o 80% o lwyddiant**.
- **Doethineb:** Er bod enillion tybiedig yn uwch, mae'r Gronfa wedi cynyddu lefel **doethineb** yn ei strategaeth i glustogi yn erbyn tensiynau geopolitical parhaus ac anwadalrwydd y farchnad.
- **Aelodaeth:** Ym mis Mawrth 2025, mae gan y Gronfa **19,082 o aelodau actif**, **21,172 o aelodau gohiriedig**, a **13,222 o bensiynwyr**.

6. Risgiau a Sensitifrwydd

Mae'r strategaeth ariannu yn parhau i fod yn sensitif i wahanol risgiau:

- **Enillion Buddsoddi:** Byddai enillion tebygolrwydd "amcangyfrif gorau" o 50% yn arwain at lefel ariannu o 239%.
- **Hir hoedledd:** Disgwyliad oes cyfartalog yw **20.8 mlynedd** ar gyfer pensiynwyr gwrywaidd a **23.7 mlynedd** ar gyfer pensiynwyr benywaidd. Os bydd marwolaethau yn gwella'n gyflymach na'r 1.5% tybiedig y flwyddyn, byddai'r gwarged yn gostwng.
- **Newid yn yr Hinsawdd:** Mae dadansoddiad senario yn dangos, er bod y strategaeth ariannu yn wydn dros 20 mlynedd, gallai llwybrau eithafol "Trychineb Hinsawdd" beri risg i lawr i'r tebygolrwydd o lwyddiant.
- **Rheoleiddio:** Mae lwfans o **£1 miliwn** wedi'i gynnwys ar gyfer yr amcangyfrif o gost **cywiro gwahaniaethu McCloud**.

7. Bwlch Pensiwn rhwng y Rhywiau (GPG)

Gofyniad newydd ar gyfer Prisiad 2025 yw'r gofyniad i adrodd ar y Bwlch Pensiwn rhwng y Rhywiau (GPG).

Mae'r Gronfa yn adrodd gwahaniaeth nodedig mewn gwerthoedd pensiwn rhwng rhywiau:

- **Aelodau Actif:** Y GPG cyffredinol yw **30%**. Cyfanswm y pensiwn cymedrig yw **£6,927 i ddynion** a **£4,838 i ferched**.
- **Pensiynwyr:** Mae'r GPG yn uwch ar **52%**. Mae pensiynwyr gwrywaidd yn derbyn pensiwn blynyddol cymedrig o **£9,791**, o'i gymharu â **£4,668 i ferched**.
- **Gyrwyr:** Mae'r bwlch yn cael ei ddylanwadu'n fawr gan y bwlch cyflog rhwng y rhywiau, sef **25%** ar gyfer cyflog gwirioneddol ymhlith aelodau gweithredol, sy'n adlewyrchu gwahanol batrymau gwaith fel gwasanaeth rhan-amser.

8. Llywodraethu a'r Camau Nesaf

Adolygwyd y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd ar gyfer y prisiad hwn ym mis Ionawr 2025, a chafodd y rhain eu cymeradwyo'n ffurfiol gan y Pwyllgor Pensiynau ym mis Mawrth 2025. Mabwysiadwyd y Datganiad Strategaeth Ariannu terfynol gan y Pwyllgor Pensiynau ym mis Mawrth 2026, yn dilyn cyfnod o ymgynghori â chyflogwyr. Mae'r prisiad ffurfiol nesaf wedi'i drefnu ar gyfer 31 Mawrth 2028.